

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร. ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๐

โทรสาร ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๑ Email : oard3@yahoo.com

ที่ กษ.๐๕๑๙/ ๐๕๓๒๖

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๔-๑๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่าง ๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์ ดังนั้น สวพ. ๓ จึงขอส่งข้อมูลดังกล่าว มาเพื่อใช้ประโยชน์ในศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสิริณวิชญ์ วิทยวรรณกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 4 - 17 กันยายน 2567

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	1. ผักสลัด (โดยเฉพาะผักที่มีใบกว้าง เช่น กรีนคอส บัตเตอร์เฮด)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคใบจุด หรือใบจุดตากบ (เชื้อรา <i>Cercospora lactucae-sativae</i>)	เริ่มแรกแผลมีลักษณะเป็นจุดดำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน ต่อมาแผลขยายใหญ่มีลักษณะกลมหรือค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น กลางแผลมีสีเทาหรือสีขาว ขอบแผลมีสีน้ำตาล ลักษณะคล้ายตากบ แผลมีหลายขนาดตั้งแต่จุดเล็กถึงจุดใหญ่ ขนาด 1 - 10 มิลลิเมตร เกิดกระจายทั่วไป ถ้าอาการรุนแรงแผลจะลามขยายติดกันทำให้ใบไหม้ หากเกิดกับใบอ่อน อาจทำให้เกิดอาการใบหงิกงอ	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค หรือนำเชื้อที่อาจติดมากับเมล็ด โดยแช่น้ำอุ่น ประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที 2. ก่อนการปลูกควรไถพรวนดินลึก ๆ ทิ้งไว้อย่างน้อย 30 วัน เพื่อให้เศษซากพืชและวัชพืชร่อยสลาย 3. จัดการแปลงปลูกให้มีการระบายน้ำที่ดี และควรมีอากาศถ่ายเท 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เบโนมิล 50% WP อัตรา 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นสลับหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ปี
	2. พืชผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> และ <i>A. brassicae</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช <u>อาการระยะต้นกล้า</u> เกิดแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลเข้มที่ลำต้น จากนั้นแผลจะขยายใหญ่ อาการคล้ายโรคเน่าคอดิน ทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่มีการระบาดของโรคมาปลูก 2. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที ก่อนปลูก 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันจนเกินไป ควรให้มีแสงแดดส่องผ่านได้และมีการระบายอากาศที่ดี

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	กวาดตุง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)			<u>อาการระยะต้นโต</u> มักพบบนใบและก้านใบ เกิดเป็นแผลจุดเล็ก ๆ สีเหลือง ต่อมาแผลจะขยายใหญ่มีสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวงค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ในกะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และสภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่าอย่างรุนแรงทั้งหัว ในกะหล่ำดอก และบรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผลสีน้ำตาล โดยเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ด้านนอก ลามเข้ามาด้านใน หากเป็นโรครุนแรงจะถูกทำลายทั้งดอก **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถติดเมล็ด ทำให้เมล็ดสูญเสียความงอก หรืออาจแฝงตัวในเมล็ดพันธุ์ทำให้เกิดการระบาดของโรค เมื่อนำไปปลูกในฤดูถัดไป	4. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคในระยะกล้า ควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก หากพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบที่เป็นโรคออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่พืชผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด สลับหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ปี
	3. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคแคงเกอร์ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>citri</i>)	<u>อาการบนใบ</u> เริ่มแรกเป็นแผลจุดอมน้ำ ต่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดนูนสีเหลืองอ่อน ลักษณะพุดคล้ายฟองน้ำ จากนั้นเนื้อเยื่อแผลจะแข็ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัว ขอบแผลยกตัวขึ้น บริเวณรอบ ๆ แผลปรากฏวงสีเหลืองล้อมรอบ พบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้	1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค หรือไม่นำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูก และใช้กิ่งพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				บนก้านใบ ทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด <u>อาการบนกิ่ง</u> ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่ไม่มีวงสีเหลืองล้อมรอบแผล ต่อมาแผลจะแตกแข็ง เป็นสีน้ำตาล ขยายรอบกิ่ง หรือตามความยาวกิ่ง รูปร่างแผลไม่แน่นอน <u>อาการบนผล</u> ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลเดี่ยว ๆ มีลักษณะกลมฝังลึก ลงไปในผิว แผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ บางครั้งพบผลปริแตกตามรอยแผล หากเกิดโรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลร่วง	ทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริซออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน จำนวน 2 - 3 ครั้ง 3. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 4. กำจัดหนอนชอนใบ โดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากรอยทำลายของหนอนชอนใบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพโรฟิโนฟอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บีโตรเลียม ออยล์ 83.9%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลโทอะนินดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบหนอนชอนใบ ลงทำลายเกิน 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สำรวจ โดยสำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอด
	4. ทูเรียน	เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)	โรคใบติด หรือใบไหม้ (เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน โดยอาการเริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลูกกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราสาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุมยึดใบให้ติดกัน ใบที่เป็นโรคจะไหม้แห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง โรคจะลูกกลามทำให้ใบไหม้เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุกแขวนค้างตามกิ่ง ต่อมาใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม และมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้ทูเรียนได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 65.2% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 20 กรัม

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6% (14% copper metal) + 22.9% (14% copper metal) WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทิโอไพแรด 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไทรอะฟอส 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทิบูโคนาโซล + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น
	5. ลำไย	ติดผล	หนอนเจาะเข้าผล	หนอนเริ่มเข้าทำลายเมื่อลำไยเริ่มติดผลได้ประมาณ 1 เดือน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว ขณะผลลำไยยังมีขนาดเล็กน้ำหนักช่อน้อย ช่อผลลำไยอยู่ในสภาพชู้ขึ้น ผีเสื้อจะวางไข่อยู่ส่วนปลายของผลลำไย เมื่อหนอนฟักออกจากไข่ก็จะเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในผล มองดูภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย เมื่อผ่าดูจึงเห็นรอยที่ถูกหนอนทำลาย ทำให้ผลที่ถูกทำลายไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ ผลที่ถูกทำลายจึงร่วงหล่นหมด ผลลำไยเมื่อมีขนาดโตขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้นช่อผลโค้งลง ผีเสื้อจะมาวางไข่อยู่	1. รวบรวมผลลำไยที่ร่วงหล่นบริเวณโคนต้นจากการทำลายของหนอนเจาะเข้าผล นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. เก็บรวบรวมดักแด้ของหนอนเจาะเข้าผลบนใบ ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจน แล้วนำไปทำลาย 3. หากมีการระบาดของหนอนเจาะเข้าผล พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				บริเวณใกล้ขั้ว ดังนั้น จึงพบหนอนหรือมูลหนอนอยู่ที่ขั้วผลเสมอ ทำให้ผลที่ถูกทำลายในช่วงนี้ร่วงหล่นได้ง่าย ถ้าไม่ร่วงชาวสวนยังขายได้ราคาดีอยู่ เพราะมองจากภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย แต่ถ้าสังเกตดูให้ดีบริเวณใกล้ขั้วอาจพบรูเล็ก ๆ ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นรูที่หนอนเจาะออกมาเข้าดักแด้ภายนอก	มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	6. ดาวเรือง	ออกดอก – เก็บเกี่ยว	หนอนกระทู้ผัก	หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทะเกินผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไปต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากหนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก	1. การเก็บขั้วไม่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดของหนอนกระทู้ผักลงได้ 2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อ <i>Bacillus thuringiensis</i> อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 3. การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟิโนไซด์ 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลம்பดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมทริน 3% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	7. ถั่วเหลือง	ออกดอก - ติดฝักอ่อน	1. หนอนกระทุ้ฝัก	เข้าทำลายตั้งแต่ถั่วเหลืองเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ จนถึงระยะออกดอกและติดฝัก หนอนที่ฟักออกมาจากไขใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทะแฉิวใบด้านล่าง ทำให้เหลือแต่เส้นใบ เมื่อผิวใบแห้งจะมองเห็นเป็นสีขาว เมื่อหนอนโตขึ้น จะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง โดยหนอนจะกัดกินจากขอบใบเข้าไป	พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระทุ้ฝัก อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1 - 2 ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซารอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะก่อนออกดอกจนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			2. หนอนม้วนใบ	หนอนที่ฟักออกมาจากไขใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ชักใบบาง ๆ คลุมตัวไว้ แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึงกระจายกันออกไปทั่วทั้งแปลง สร้างใยยึดใบพืชจากขอบใบของใบเดียวเข้าหากันหรือยึดใบมากกว่า 2 ใบเข้าหากันแล้วอาศัยกัดกินอยู่ในห่อใบนั้นจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป	พ่นสารฆ่าแมลง แลมป์ดาไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ก่อนออกดอกจนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			3. มวนถั่วเหลือง	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของมวนถั่วเหลือง จะดูดน้ำเลี้ยงจากใบ ลำต้น ดอก และฝักของถั่วเหลือง ฝักอ่อนที่ถูกทำลายจะลีบ และร่วงหล่นทำให้ผลผลิตลดลง	พ่นสารฆ่าแมลง บูโพรเฟซิน 25% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริด 20% SP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% CS อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แกมมา-ไซฮาโลทริน 1.5% CS อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรีไธนาฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบตัวเต็มวัยของมวนถั่วเหลืองระบาด
			4. หนอนเจาะฝักถั่ว	หนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ในฝัก หลังจากฟักออกมาจากไข่ หนอนที่มีขนาดใหญ่สามารถย้ายไปกัดกินฝักอื่น ๆ ได้โดยชักใยดึงฝักมาติดกันแล้วเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ในฝักใหม่ การเข้าทำลายของหนอนเจาะฝักถั่วทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 7 - 10 วัน
	8. ถั่วเขียว	ออกดอก - ติดฝักอ่อน	1. หนอนกระทู้ผัก	หนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทะแหว็บด้านล่าง ทำให้เหลือแต่ผิวใบด้านบน มองเห็นใบโปร่งใสคล้ายร่างแห เมื่อหนอนโตขึ้นจะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง โดยหนอนจะกัดกินจากขอบใบเข้าไป	พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระทู้ผัก อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1 - 2 ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ คลอร์ฟลูอาซuron 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะก่อนออกดอก จนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			2. หนอนม้วนใบ	หนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ชักใยบาง ๆ คลุมตัวไว้ แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึงกระจ่ายกันออกไปเพื่อหาใบหรือชักใยดึงเอาใบหลาย ๆ ใบมาห่อรวมกัน แล้วอาศัยกัดกินอยู่ในใบที่ม้วนนั้น จนหมดแล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป	พ่นเชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พ่นสารฆ่าแมลงอินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟีโนไซด์ 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนบูรอน 5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ก่อนออกดอกจนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			3. เพลี้ยไฟ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากใบ ยอดอ่อน ตาดอก หรือฝักอ่อน ส่วนต่าง ๆ ของถั่วเขียวที่ถูกทำลายจะเกิดรอยด่าง หักงอ บิดเบี้ยวคล้ายใบหด เส้นกลางใบมีสีน้ำตาลเข้ม ใบแห้งกรอบ และหลุดร่วง ถ้าทำลายส่วนของฝักจะทำให้ฝักบิดเบี้ยว ไม่ติดเมล็ด	พ่นสารฆ่าแมลง ฟิโปรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เพลี้ยไฟทำลายใบและดอก ในระยะที่ถั่วเจริญเติบโต จนถึงระยะติดฝักอ่อน
			4. เพลี้ยอ่อน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากยอด ใบอ่อน ช่อดอก และฝักอ่อนของถั่วเขียว ทำให้ต้นแคระแกร็น ยอดย่น หงิกงอ ดอกร่วง ฝักอ่อนบิดเบี้ยว และเมล็ดลีบ ผลผลิตเสียหาย และลดลงมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลம்பดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยอ่อน ระบาด พ่น 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 7 - 10 วัน
			5. หนอนเจาะฝักถั่ว มารูค่า	หนอนจะเจาะเข้าทำลายฝัก หรือเจาะฝักที่ติดอยู่กับใบ และกัดกินเมล็ดภายในฝัก ทำให้ผลผลิตลดลง	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลம்பดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อฝักถูกทำลาย ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะถั่วออกดอก ถึงติดฝักอ่อน หรือดอกและฝักถูกทำลาย ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อถั่วอายุ 42 วัน หรือดอกและฝักถูกทำลายประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ เมื่อถั่วอายุ 49 วันขึ้นไป
	9. ปาล์มน้ำมัน	ต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไป หรือ ปาล์มที่ปลูกซ้ำแปลงเดิม	โรคลำต้นเน่า (เชื้อรา <i>Ganoderma boninense</i>)	ระยะแรกไม่พบลักษณะอาการผิดปกติของต้นปาล์มน้ำมัน ต่อมาจะพบอาการใบมีสีซีดกว่าปกติและแห้ง ทางใบล่างหักพับทั้งตัว ห้อยลงรอบ ๆ ลำต้น ทางยอดที่ยังไม่คลี่มีจำนวนมากกว่าปกติ บริเวณโคนต้นจะหักพับทำให้ต้นล้ม บางต้นยืนต้นตาย ภายในลำต้นพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรค ลำต้นกลวง เนื้อเยื่อภายในผุเปื่อย เปลือกกรากเปลี่ยนเป็น	1. ตรวจสอบต้นที่คาดว่าจะเปื้อนโรคโดยใช้ไม้เคาะลำต้นเพื่อฟังเสียงบริเวณโคนต้นที่ถูกทำลาย ซึ่งจะมีเสียงโปร่งไม่แน่นทึบเหมือนต้นปกติ 2. ตรวจหาดอกเห็ดบริเวณโคนต้นและราก เก็บดอกเห็ดซึ่งเป็นส่วนของเชื้อราสาเหตุโรคที่พบนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 3. ขุดหลุมรอบ ๆ ต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				สีน้ำตาล เนื้อเยื่อภายในรากเปลี่ยนเป็นสีดำที่โคนต้นหรือรากบริเวณผิวดินจะพบดอกเห็ดซึ่งเกิดจากเชื้อสาเหตุโรค	เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไปยังต้นปกติ 4. ต้นที่มีอาการรุนแรง หรือตายให้ขุดล้อมต้นออกไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. สังเกตต้นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงต้นที่เป็นโรค หากพบเริ่มมีอาการของโรคให้รีบป้องกันกำจัด 6. แปลงที่มีการระบาดของโรค หากปลูกใหม่ควรใช้พันธุ์ต้านทานโรค

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุปผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวพ.นครปฐม, ศวพ.ตรัง, ศวทส.เชียงใหม่, ศวส.สุโขทัย และ ศวทส.เพชรบูรณ์
 : สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุริรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศวท.เชียงใหม่ และ ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี
 : กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
 ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช